

Spoštovani!

V nadaljevanju podajamo odgovore 2TDK na zastavljena vprašanja krajanov, odgovori so podani v modri barvi. Odgovore so pripravili sodelavci 2TDK, MOP in zunanji deležniki, ki so sodelovali pri pripravi dokumentacije za projekt Drugi tir.

Izbor vprašanj iz zapisov krajanek in krajanov KS Dekani, KS Škofije in KS Črni Kal, ki ga je potrdila »Županova komisija 2TIR« na 11. seji 25. novembra 2020

Krajevna skupnost Škofije

2.TIR - prejeta pisna vprašanja v zvezi z gradnjo novega tira

1. Kdo bo očistil okolico dostopnih poti; plastenke, pločevinke...ki so ostale za izvajalci (kovinski sodi za gorivo, stara odvržena školjka avtomobila)

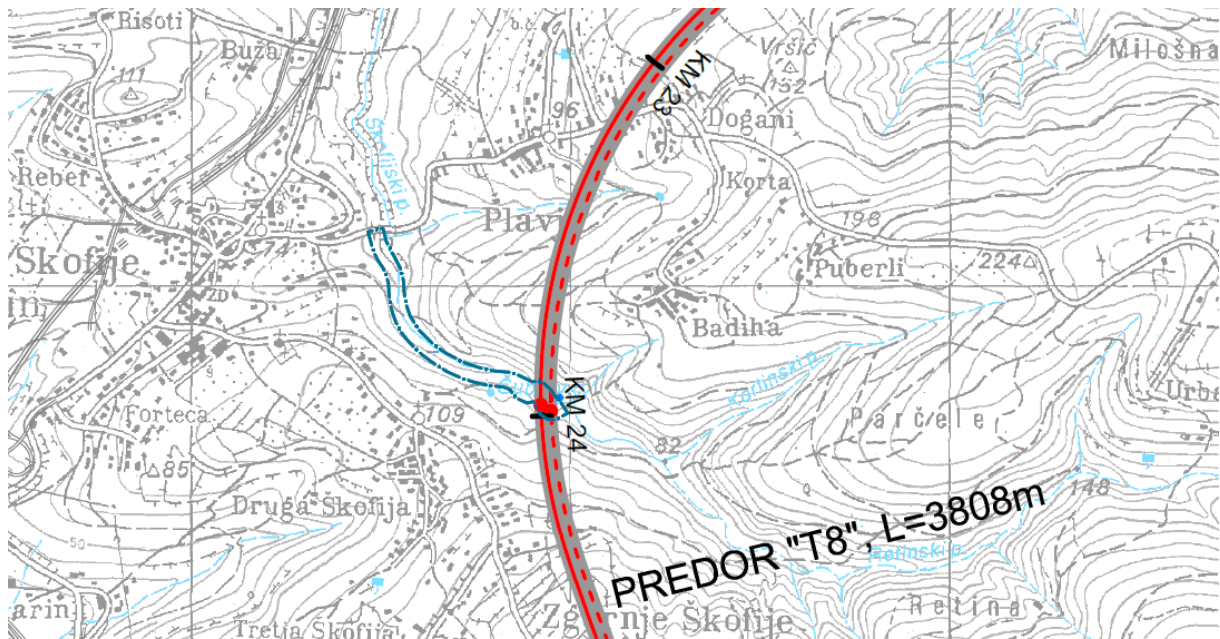
Okolico dostopnih poti, če gre za območje gradnje in so smeti nastale kot posledica gradnje, je dolžen očistiti izvajalec gradbenih del. K temu bomo izvajalca tudi pozvali pred prevzemom cest. Če gre za školjko avtomobila in kovinske sode za gorivo, teh odpadkov gotovo ni odložil izvajalec gradbenih del. Sicer bo za vzdrževanje in čiščenje dostopnih cest pred začetkom glavnih gradbenih del skrbel za to izbrani izvajalec.

- Kdo bo preprečil nastajanje novih divjih odlagališč (škofijski potok)?

Ves odvečni material iz gradbišč, ki bo posledica gradnje, se bo deponiral na za to predvidenih deponijah. Vzdrževalci in izvajalci del bodo skušali preprečiti nastajanje novih divjih odlagališč materiala, ki ne bo imel izvora na gradbišču, za kar lahko sicer največ naredijo domačini. Po potrebi bomo o tem obveščali tudi ustrezne inšpekcijske službe in policijo.

- Kako naj razumemo zadnjo alineo? (delno uredilo strugi škofijskega in plavskega potoka)

Struga Škofijskega oz. Plavskega potoka se bo uredila v tistem delu, ki je znotraj območja državnega prostorskega načrta za gradnjo drugega tira, to je tam, kjer bo pod strugo potekala trasa predora T8.

2. Pogrešamo povezavo ceste Tinjan-Črni kal in Osp. Te ceste so gradbinci presekali. V teh smereh imamo lastniške parcele do katerih nam je sedaj onemogočeno.

Povezava med Tinjanom in Ospom bo lastnikom parcel omogočena po izgradnji dostopnih cest, vendar bo po njih potekal intenzivni gradbiščni promet težkih tovornjakov, zato pozivamo le k nujni uporabi cest in skrajni previdnosti, kar velja za uporabo vseh dostopnih cest.

3. Imam samo eno opazko pri gradnji novonastalih cest po pogorju Tinjana. Toliko se govori o osveščenosti vpliva smeti na naravo. Verjamem, da tuji delavci tega ne poslušajo in prihajajo iz okolij, kjer se odlaga smeti v naravo. Tu pa tega ne želimo. Zato predlagam, da se opozori izvajalce- vodje gradbišč,.. da smeti odnesejo na ustrezno deponijo.

Smeti se pojavljajo predvsem ob malicah in pločevinke mečejo v naravo. So pa tudi take, ko tankajo stroje in odpadne embalaže končajo v naravi. Ob sprehodu se to vidi- verjamem, da iz avta ne.

V družbi 2TDK smo že in še bomo opozorili izvajalce, da takšna praksa ni dopustna in da je potrebno okolico očistiti.

4. V zvezi z izvedbo monitoringa vplivov med gradnjo predora, ki bo potekal na območju Škofij me zanima naslednje - Kako in na podlagi katerih dokumentov je bilo določeno vplivno območje gradnje na katerem se bo izvajal monitoring objektov med gradnjo?

Vplivno območje gradnje, v katerem bo izvajan monitoring vseh sestavin okolja, objektov in prebivalstva, je določeno na podlagi več dokumentov, zakonodaje in praktičnih izkušenj, in sicer:

A. DOKUMENTACIJA:

- *Prostorske dokumentacije (Uredba o državnem prostorskem načrtu, Občinskih prostorskih načrtih, soglasij posameznih soglasodajalcev, PVO s predvidenimi smernicami in ukrepi ...),*
- *Gradbenih in rudarskih projektov za izvedbo (PGD/DGD, PZI, Elaborat minerskih del ...)*
- *Tehnologije in dinamike izvajanja posameznih sklopov del,*
- *Geološke sestave trase predorskih cevi in trase na površini,*
- *Vrtalno minerskih parametrov ali tehnologije izvajanja del s težko gradbeno mehanizacijo,*
- *Elaborat razstreljevanja in spremljanja nevarnih plinov pri gradnji predorov,*
- *Višine nadkritja med posameznimi odseki predorske cevi in objekti na površini,*
- *Morfologije posameznih naselji, spomeniško varovanih in kulturno zaščitenih objektov.*
- *Strokovne in praktične izkušnje na podobnih objektih (PV Škofije, predori: Dekani, Markovec, Kastelec in drugi)*

B. ZAKONODAJA:

OBJEKTI - Konstrukcija, temeljenje, gradbeni materiali, poškodovanost in ostali parametri:

- *Zakon o graditvi objektov (ZGO-1); (Ur.l.RS, št.:102/04 do 19/15)*
- *Nemški referenčni standard:*
 - *DIN 4150-1 2001: Erschütterungen im Bauwesen - Vorermittlung von Schwingungsgrößen*
 - *DIN 4150-2 1999: Erschütterungen im Bauwesen - Einwirkungen auf Menschen in Gebäuden*
 - *DIN 4150-3 1999: Erschütterungen im Bauwesen - Einwirkungen auf bauliche Anlagen*
- *Referenčni avstrijski standard ÖNORM S 9020 Bauwerkserschütterungen; Sprengerschütterungen und vergleichbare impulsförmige Immissionen*

Na podlagi navedene dokumentacije in zakonodaje je določeno vplivno območje za pregled ničelnega stanja objektov v radiju 100 m in izvajanje seizmičnih meritev v vplivnem območju 80 m oziroma smiselno z upoštevanjem parametrov v elaboratu miniranja.

5. Glede na to, da se bo izkop predora izvajal z metodo miniranja me zanima kateri standard bo veljaven za določevanje vplivov miniranja na objekte (hrup, vibracije)?

Glede na to, da Slovenija nima svojih standardov, bodo uporabljeni tuji referenčni standardi, ki so primerni za naše razmere.

Delno so v podzakonskih aktih (Rudarstvo) sprejeta določena poglavja iz nemškega standarda DIN-4150-3, v praksi pa se nemški standard DIN-4150 1-3 in avstrijski ÖNORM S 9020 uporabljata več desetletij kot referenčna standarda (tudi v sodni praksi). Zaradi uskladitve evropske zakonodaje so tudi v uporabi evropske direktive vibracijah tal.

V posebnih primerih se lahko kot izredni korektiv uporabljata tudi švedski (Pesson, 1980) in švicarski standard (SN 640 212a:92).

A. ZAKONODAJA:

VIBRACIJE - Seizmično tresenje/vibracije

- *Zakon o varstvu okolja (ZVO-1-UPB1); (Ur.l.RS, št. 39/06 ter ZVO ZPN-A št. 48 in 57/12 in št. 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16)*
 - *Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih za dela pri razstreljevanju, kadar gre za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, izvajanje drugih rudarskih del in izvajanje razstreljevalnih del v drugih dejavnostih (Ur.l.RS, št. 111/03, do 61/10 – ZRud-1))*
 - *Nemški referenčni standard:*
 - *DIN 4150-1 2001: Erschütterungen im Bauwesen - Vorermittlung von Schwingungsgrößen*
 - *DIN 4150-2 1999: Erschütterungen im Bauwesen - Einwirkungen auf Menschen in Gebäuden*
 - *DIN 4150-3 1999: Erschütterungen im Bauwesen - Einwirkungen auf bauliche Anlagen*
 - *evropske direktive o vibracijah tal*
 - *ISO 2631-2 Mechanical vibration and shock - Evaluation of human exposure to whole-body vibration – Part 2: Vibration in buildings (1 Hz to 80 Hz)*
 - *ISO 4866:2010 Mechanical vibration and shock -- Vibration of fixed structures -- Guidelines for the measurement of vibrations and evaluation of their effects on structures*
- HRUP - Viri in mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju*
- *Zakon o varstvu okolja (ZVO-1-UPB1); (Ur.l.RS, št. 39/06 ter ZVO ZPN-A št. 48 in 57/12 in št. 92/13)*
 - *Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih izvajanja (U.l.RS št. 105/08)*

- Uredba o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju (Ur. list RS št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10)
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. list RS št. 121/04)
- Direktiva EU parlamenta in Sveta 2002/49/EC o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa
- Standard SIST ISO 1996 - 1:2006 (Opis in merjenje hrupa v okolju - 1.del: Osnovne količine in postopki)
- Standard SIST ISO 1996 - 2:2007 (Opis in merjenje hrupa v okolju - 2.del: Določanje ravni hrupa v okolju)

6. Zanima me ocena vplivov vibracij (radij) med miniranjem in izkopom s hidravličnimi kladivi na objete?

Vibracije, ki bodo nastajale pri izvajanju minerskih del v profilu predora in vibracije, ki bodo nastajale kot posledica izvajanja del s hidravličnim kladivom, se bodo razlikovale po jakosti, smeri širjenja in na zadnje zaradi dušenja na poti do objektov.

Glede na podatke iz Elaborata razstreljevanja in spremljanja nevarnih plinov pri gradnji predorov, mrežo minskih vrtin, raster in geometrijo vrtin v profilu predorske cevi, polnitev na mms-interval, geologijo na portalih in v predoru ter na nadkritje in seveda na dosedanje praktične izkušnje, ne pričakujemo prekoračitve mejnih vrednosti vibracij v nobenem od teh dveh virov vzbujanja vibracij.

Nesporno dokazani rezultati in-situ meritev in rezultati neposrednih terenskih meritev vibracij doma in v tujini za podobne primere, razdalje in geološko-geomehansko sestavo tal, kot so obravnavani predori na trasi drugega tira, kažejo na to, da maksimalne vrednosti vibracij ($V_{Rmax.}$) ne bodo dosegale niti 1/2 vrednosti, ki je dovoljena za spomeniško-kulturno varovane objekte in objekte, občutljive na vplive vibracij, torej po nemškem standardu DIN 4150 1-3, za objekte razreda L_3 - SPOMENIŠKO VAROVANI OBJEKTI, kjer je dovoljena hitrost seizmičnih vibracij $V_{Rmax} < 3,0$ mm/s pri frekvencah $f < 10$ Hz.

Hidravlična kladiva in gradbene klešče za rušenje starih objektov in razbijanje kompaknejših geoloških struktur bodo uporabljane kratkotrajno in v določenih obdobjih izvajanja del. Večina del s to gradbeno mehanizacijo se bo izvajala pod nivojem varovanih objektov, kar pomeni, da je pri določanju velikosti vibracij potrebno upoštevati reducirano razdaljo ($R_R - m$) pri potovanju vibracij do varovanega objekta ali merskega mesta (geofona). Na tej poti zaradi geološko-geomehanske sestave tal, prihaja do večstopenjskega dušenja vibracij.

Iz dosedanjih terenskih meritev za podobne vrste gradbene mehanizacije in za lokacije s podobnimi geološkimi pogoji, na razdaljah, večjih od 12 m od vira vibracij, inštrumenti ne beležijo vrednosti ali so te v izjemnih primerih $v_{hk} \ll 0,5$ mm/s v frekvenčnem območju $f_o = 20 - 60$ Hz, ki se ob prehodu vibracij iz tal na temelj objekta dodatno dušijo in se v celoti iztečejo.

Kot je že navedeno v odgovoru na 1. vprašanje, je določeno vplivno območje za pregled ničelnega stanja objektov v radiju 100 m in izvajanje seizmičnih meritev v vplivnem območju 80 m oziroma smiselno z upoštevanjem parametrov v elaboratu miniranja. V predhodnih odstavkih pa so navedene vrednosti za oba vira vibracij, izmerjene s terenskimi meritvami.

7. Ali je pri izvedbi vplivov med gradnjo bil upoštevan vpliv vetra na širjenje prašenja in kolikšni je bil ocenjen vpliv?

V Poročilu o vplivih na okolje (PVO) je za obravnavano območje trase drugega tira analizirano zatečeno stanje zraka, kot so temperaturne razmere, vlažnost, oblačnost in meglenost, padavinske in vetrovne razmere na tem območju. Kar se tiče vetrovnih razmer, so iz arhiva HMZ RS, podane mesečne vrednosti hitrosti, jakosti in smeri vetra. Ti in drugi podatki so upoštevani v projektni dokumentaciji in seveda v Programu monitoringa z upoštevanjem omilitvenih ukrepov in smernic za blaženje vplivov, podanih v PVO.

Večina gradnje bo potekala po območju, kjer je onesnaženost zraka v obstoječem stanju zelo majhna. Med gradnjo se bo kvaliteta zraka v posameznih obdobjih delno poslabšala zaradi prašenja na območju gradbišč in transportnih poti.

Vplivno območje bo med gradnjo omejeno le na območje gradbišča in na ožjo okolico transportnih poti. Negativen vpliv na kvaliteto zraka med gradnjo bo delno povečan v kratkotrajnih obdobjih, zato je vpliv na kvaliteto zraka med obratovanjem ocenjen kot nebitven vpliv. Med obratovanjem drugega tira ne vpliva na kakovost zraka.

Ocena vpliva na kakovost zraka, ki jo izvajamo na podlagi zakonodaje s področja varstva zraka, je za primer gradnje drugega tira v skladu s petstopenjsko lestvico ocenjena, kot: Možni vplivi z gradbišč, transportnih poti in priključnih cest na kakovost zraka, bi bili brez upoštevanja blažilnih ukrepov in predvidenih smernic za blaženje prašenja veliki (3) v času gradnje.

V času obratovanja vplivov ne bo(0) oziroma bodo pozitivni (+), zaradi razbremenitve cestnega omrežja in zmanjšanja emisij onesnaževal na tem območju.

A. ZAKONODAJA:

PRAH - Imisijske koncentracije PM₁₀, PM_{2,5}

- *Zakon o varstvu okolja (ZVO-1-UPB1); (Ur.l.RS, št. 39/06 ter ZVO ZPN-A št. 48 in 57/12 in št. 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16)*
- *Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, Ur. list RS, št. 21/2011*
- *Uredba o kakovosti zunanjega zraka, Ur. list RS, št. 9/11 in 8/15*
- *Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, Ur. list RS, št. 31/2007 do 50/2013*
- *Uredba o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku, Ur. list RS, št. 56/2006*
- *Pravilnik o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka, Ur. list RS, št. 55/2011 in 6/2015*

- *Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka, Ur. list RS, št. 24/2005 do 10/2014*
- *Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in o pogojih za njegovo izvajanje, Uradni list RS, št. 70/96, do 105/08*
- *Odredba o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka, Ur. list RS, št. 50/2011*
- *Sklep o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka, Ur. list RS, št. 58/2011*
- *Operativni program zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012, Vlada RS št. 35405-2 do 7/2009*
- *Operativni program varstva zunanjega zraka pred onesnaženjem s PM10, Vlada RS št. 35405-4 do 11/2009*
- *SIST EN 12341:2014 (Zunanji zrak - Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdečih delcev PM10 ali PM2,5)*
- *SIST EN 14211:2012 (Kakovost zunanjega zraka – Standardna metoda za določanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemoluminiscenco)*

8. Ali je bila pri oceni vpliva hrupa na okolje med gradnjo upoštevana morfologija terena?

Pri izdelavi PVO, projektne dokumentacije in Programa monitoringa je upoštevana morfologija terena in morfologija naselij pri umestitvi objektov v prostor in izvajanju monitoringa v poseljenem območju, glede na njihovo infrastrukturno, poselitveno in reliefno zasnovo.

9. Kdaj bodo lastniki objektov in zemljišč, ki so v sedaj določenem vplivnem območju gradnje dobili obvestilo o vzpostavitvi in izvajanju monitoringa?

Pisno obvestilo z vsebino, namenom in pričetkom izvajanja monitoringa ničelnega stanja oziroma pregledu zatečenega stanja objektov in zavarovanja materialnih dokazov, bodo lastniki posameznih objektov dobili pred pričetkom izvajanja glavnih gradbenih del na izgradnji predorov ali trase. Pričetek izvajanja del je predviden v prvi polovici leta 2021. Pisna obvestila bodo lastnikom dostavljena najmanj en teden pred pričetkom pregleda njihovega objekta.

10. Kakšen je ali bo postopek prijave škode za tiste oškodovance, ki niso zajeti v sedaj določeno vplivno območje in s tem povezan monitoring, vendar se bo v toku izvajanja del ugotovilo, da so vplivi gradnje izraženi na njihovih objektih ali zemljiščih?

V času izvajanja monitoringa med izvajanjem gradbenih del, bodo z ustrezno opremo, merskimi inštrumenti in merili, sproti ugotavljani vplivi, prekoračitve mejnih vrednosti in morebitne škode na vse sestavine okolja, objekte in na prebivalstvo.

V primeru, da rezultati pokažejo, da je prišlo do pojavov čezmernega vpliva v vplivnem območju ali izven njega, bodo takoj ustavljena dela in izvedeno ugotavljanje vira vpliva in obseg škode. Prijavo morebitne škode lahko prijavijo tudi posamezni lastniki objektov, ki so izven vplivnega območja, in sicer vodji monitoringa, izvajalcu del ali investitorju.

11. Dober dan.

Pišem, ker se skoraj vsak dan sprehajam ob plavskem potoku in opažam, da se (odkar so tam naredili cesto) tam pogosto (med vikendi in zdaj med počitnicami) igrajo otroci.

Ne vem sicer ali se lahko za tisti del Škofij kaj planira ali ne, se mi pa zdi, da bi bilo dobro urediti še kakšen dostop do potoka (otroci se namreč večinoma igrajo ob potoku ali tekajo po tistih jaških pod cesto). Malce je sicer nevarno, ker je na enih delih res zelo strma skoraj stena do potoka, ampak Kljub temu tam videvam otroke.

Mogoče bi se lahko na začetku uredilo parkirišče za nekaj (10) avtov (ljudje itak že zdaj pustijo avto tam), posadilo travico (zdaj se zarašča grmovje) in pustilo samo kakšno drevo - za senco poleti. Lahko bi se tudi postavilo nekaj igral (za vse starosti) tam na začetku dokler je še ravno in se skratka celo površino uredilo kot nekakšen parkec (mogoče tudi s kakšnimi zanimivimi elementi gozdne učne poti ali pa fitnes v naravi).

Kot pravim, ne vem, če se za tisti del sploh lahko že sedaj kaj naredi. Ampak sem kljub temu želela napisati.

Lep dan želim.

Na delu Škofijskega potoka, kjer je urejena dostopna cesta do bodočega gradbišča predora T8, odsvetujemo vsakršno igro, saj bo po cesti med gradnjo potekal gradbiščni promet težkih tovornjakov, za kar je bila cesta tudi zgrajena. Gradbiščni promet bo predstavljal zelo veliko nevarnost za otroke! Vsakršna navajenost otrok na tovrstno uporabo ceste to nevarnost v času gradnje še dodatno potencira. Apeliramo na Mestno občino Koper in Krajevno skupnost Škofije, da domačine opozori na to dejstvo.

Ureditev območja po koncu gradnje drugega tira bo drugačna, saj bo območje imelo rekreativni namen.